

Prenumerationspris 1/1 år Kr. 2: - 1/2 " " 1: -	Utgiven av Svenska Folkförbundet. Ansv. redaktör: Andreas Stahl, Riddaregatan 3, Tallinn. Tel. 431-53. Utkommer varannan vecka.	Utlandet: 1/1 år Kr. 3: - 1/2 " " 1:50
---	---	--

Birkas folkhög-och jordbruksskola har fått nya lärarkrafter.

Sedan rektor Nils Danell, som över två år med energi verkat vid Birkas, och lärare kand. Ruben Almroth samt husmor fru Ingeborg Danell lämnat skolan har S. O. V: s. styrelse lyckats anställa följande välmeriterade krafter:

Till rektor har valts agronom Fredrik Erlund från St Karins, Finland, om vilken följande upplysningar lämnas:

Avlagt studentexamen år 1895. Bedrivit studier vid Tekniska högskolan i Helsingfors 1895—1896. Sistnämnda år inskriven vid Mustiala Lantbruks- och Mejeriinstitut. Avlagt agronomieexamen 1898. Anställd som andra lärare vid Siikasalmi jordbruksskola 1898—1899, som första lärare vid Tuorla jordbruksskola 1899—1901. Med stipendium, beviljat av Lantbruksstyrelsen bedrivit lantbruksstudier i Danmark år 1902. Förvaltat eget jordbruk från sistnämnda år till närvarande tid, tidigare kaptensbostället i Finby, senare Hovirinta gård i St. Karins socken i Åbo och Björneborgs län. Under tiden som självständig jordbrukare: Stiftare av Finby Ungdomsförening och ordförande för densamma 1903—1916. Ordförande för Finby lantmannagille 1906—1916. Viceordförande i Västfinska Ungdomsförbundet (sedermera Åbolands Ungdomsförbund) 1808—1916. Ledare för excursion med småbrukare till Danmark år 1910. Med stipendium av Lantbruksstyrelsen bedrivit studier främst rörande potatisod-

ling i Tyskland år 1912. Medarbetare i folkbladet Västra Finland; grundare av och redaktör för tidskriften Lantmannen 1905—1917. Föreståndare för Lantmannabankens filialkontor i Finby 1908—1917. Omhändertagande undervisningen i lantmannämnena vid Folhögskolan i särskilda repriser. Bedrivit omfattande föredragsverksamhet. Styrelseledamot i Arbetets Vänner i Åbo 1928—1931.

Då agronom Erlund är synnerligen ideellt anlagd och uppoffrande samt ivrande för den svenska saken i hela dess vidd, kan man ej annat ej lyckönska Birkas.

Till andra lärare har valts den av alla kända och uppskattade pastor Sven Danell, Rikull. Pastor Danell har dessutom utsetts till religionslärare vid gymnasiet i Hapsal. Då pastor D. är bunden av sin prästliga tjänst kommer han att ha endast ett fåtal lektioner i veckan i folkhögskolan.

Skolans husliga bekymmer och flickorna omhändertagas av Birkas nya, duktiga husmor fröken Signe Lisi Linnea Rosendal, Nykyrka, Finland. Fröken Rosendal utdimitterades 1927 från Högvalla seminarium och har sedan dess verkat som lärarinna samt en tid även som konsulent inom lantbruksklubbarbetet. Vidare har hon kompletterat sina färdigheter och kunskaper genom deltagande i kurser m. m.

Av allt att döma har Birkas kommit i goda händer.

Kursen börjar den 1 november. De som ännu icke an-

mält sig, böra göra det fortast hos fröken Rosendal på Birkas.

Dorpat.

Enligt vad „Päevaleht“ meddelar ha hittills endast 8 studenter immatrikulerats i tyskarnas privatakademi i Dorpat. Lärarnas antal vid samma akademi utgör 8.

Tyska fartyg våga ej anlöpa Leningrad.

I går meddelades hit att besättningarna på tvenne tyska ångare „Preussen“ och „Rose“ som ligga i Leningrads hamn, förklarat strejk ock begivit sig i land, lämnande därvid sina fartyg ensamma. Ett par andra tyska fartyg som voro destinerade till Leningrad ha fått order från sina redare att anlöpa Reval för att här avvakta de strejkande besättningarnas öde.

Meddelande.

Obs.! Svenske Folksekreterarens ämbetstelefon är hädanefter 437 85, Bildnings-socialministeriet. Träffas alla dagar å ministeriet kl. 11—1.

Potatisexporten.

Genom den estniska pressen har, så har man sagt mig, gått en notis om att svenskarna ämna införa tull på potatis. Ganska mycken oro har även åstadkommits genom denna notis. Ehuru jag, fastän jag är rikssvensk, som envar vet, är föga bevandrad i den svenska politikens irrgångar, tror jag mig dock med en viss säkerhet redan från början våga påstå, att den regering,

som f. n. för det svenska stafs-skeppet mot mer eller mindre okända öden, ingalunda kommer att pålägga tull på denna vara. De protektionistiska strömnin-gar, som tidvis gå genom en viss del av den svenska pressen ha förnämligast sitt stöd i den politiska riktning, som står bak-om tidningarna Nya Dagligt Allehanda och Aftonbladet. Någon allmänna utbredd önskan att införa tull för att skydda det svenska lantbruket i detta hän-seende kan man knappast anta förefinnas, och i all synner-het är det näppeligen att befara ett införande av tull på varan mellan pågående riksdagar. Om nästa års riksdag, vilken sammanträder i januari, skulle införa tull på varan blir en an-nan sak, men jag skulle knap-past anta det, ty enligt uppgif-ter från sakkunnigt, håll baserade på en enquete bland landets, Sve-riges, jordbrukskonsulenter inom Svenska lantmännens riksförbund har man i allmänhet minskat arealen för mat-, och stärkelsepo-tatis avsevärt, på en del håll ända till 60 procent. Detta gör att efterfrågan på matpotatis kom-mer att bli synnerligen stor fram på vårsidan. Med detta som bakgrund finns det inga större utsikter till att tull på den varan skall införas, ty det vore endast att fördyra en vara, som redan förut är otillräcklig för landets behov, något som jag knappast tror att den Ekmanska regerin-gen med dess frihandelsvänliga politik skall ens ifrågasätta. En annan sak är om sedan riksdag-en tar saken i sina händer och beslutar tull, men i så fall kan man knappast tänka sig att den-na tull skulle kunna träda i kraft förrän tidigast den 1 juli 1932.

Så vitt jag kunnat utröna äro de estniska tidningarnas upp-gifter i denna fråga baserade på en intervju i Stockholms-Tid-ningen för den 28 sisl. aug., vari grosshandlare L. E. Anders-son uttalar sig om läget. I den blänkare, som tidningen place-rat på första sidan för att dra-ga uppmärksamheten till artikeln i fråga, har vederbörande tid-ningsman skrivit att potatis ex-porten från Estland till Sverige är „rena okynnet“. Mot detta synnerligen obefogade an-grepp måste från rikssvenskt håll Estland inläggas en bestämd

gensaga. Det är inte på något vis okynne att potatisen expor-teras, utan i stället rena livsvill-koret. Hr. Andersson säger i ovan omskrivna intervju att den estniska potatisen, det gäller här kanske den tidigare, är under-lägsen den svenska i kvalitet. Avser det den tidigare potatisen, låter jag frågan stå öppen, men gäller det potatis i allmänhet, måste en bestämd protest även i detta fall inläggas, ty potatisen från svenskbygderna är kvali-tativt överlägsen den svenska po-tatisen och det är endast, så har det meddelats mig, Ölandspota-tisen som kan jämföras med va-ran från Estlands svenskbygd. Då dessutom årets skörd här blivit av sådan beskaffenhet att lantmännen ej på åratall fått så fin potatis behöver den estniske lantmannen, eller rättare den estniskt-svenske, ej på något vis befara mördande konkurrens från svensk sida, ty på sakkunnigt håll i Sverige anser man att potatisskörden skall bli dålig.

F. n. stå de svenska potatis-noteringarna i ungefär samma nivå som i våras, men skulle en större kvantitet estnisk po-tatis införas måste man befara ett prisfall, som kanske inver-kar menligt på prissättningen. Visserligen mulnar det till vid den politiska horisonten, men man får dock hoppas att åsk-molnen ej skola urladda sig så snart, och avsikten med denna artikel är endast att i görligaste mån, så vitt jag kan bedöma, klarlägga läget något så när och mana våra svenska bröder till lugn besinning i detta fall.

Tillägg till förra artikeln :

Sedan ovanstående skrevs har situationen åtskilligt ändrats, och då jag erhöll meddelande från Red. att det jag skrivit ej kunde inflyta förrän i nästföl-jande nummer av tidningen, ber jag att att få tillfoga nedanstå-ende.

I Hbl. för den 2 okt. lästes följande telegram: „Stockholm, 1 okt. (F. N. B.) Med anledning av särskilda, i affärskretsar cir-kulerande rykten om omdelbart förestående åtgärder i syfte att minska importen har TT vänt sig till finansministern med an-hållan om ett uttalande. Stats-rådet Hamrin förklarade därvid, att han givetvis bl. a. åtgärder,

som kunna föränledas av det rådande läget, ansett sin skyl-dighet vara att igångsätta vissa undersökningar rörande eventu-ella importrestriktioner. Som bekant kunna emeller-tid inga importtullar påläggas utan riksdag-ens beslut (kursiv. av un-dert.) Frågan saknar alltså f. n. aktualitet. De omtalade ryktena ha sannolikt sin grund i att regeringen vidtagit vissa be-gränsningar i importen för sta-tens egna verk“.

Den närvarande situationen kan föränleda inkallande av ur-tima riksdag i Sverige för att behandla frågor, som hänga samman med den ekonomiska krisen, denna urtima riksdag kan ävenledes besluta om im-pottull, på potatis, om den finner det nödvändigt. Statsmi-nister Ekman har emellertid kategoriskt förnekat planer på inkallande av en urtima f. n., men man vet ju ej vart krisen kan leda.

Vad jag emellertid velat på-peka och bedja att herrar skut-skeppare i svenskbygderna läg-ger på hjärtat är, att inga im-porttullar i Sverige kunna på-läggas utan riksdagens hörande och beslut. Att den svenska kronan fallit åtskilligt i värde betyder nog inte så mycket just nu, det ordnar sig nog så små-ningom.

Rikull den 3 okt. 1931.

Eskil Rydén.

Finlands bank har frångått guldfonden.

Från H:fors meddelas att Fin-land liksom England o. de skan-denaviska länderna frångått guldmyntfoten, av samma or-sak som andra.

När detta beslut blev bekant, sjönk finska markens värde med 20%. Bankerna i Reval ha under de senaste dagarna ej mer köpt finländsk valuta för att hålla sig skadelösa, ty det som nu inträffat var att förutse. Man anser dock att en stegring av den finska markens värde små-ningom skall inträda. Estlands finansmän ha beslutat att allt fortfarande hålla sig till guld-fonden.

Tyskarna flyttade ur domkyrkan i Riga.

Senaste gång meddelade vi, att Lettlands regering genom

ett särskilt beslut beslagtagit domkyrkan i Riga som under århundraden tillhört en tysk församling. Nu har den tyska församlingen, såsom protest mot regeringens förfarande, lämnat kyrkan, emedan tyskarna ej ansågo sig kunna arbeta sida vid sida med lettiska biskopsförsamlingen, som tog kyrkan i besittning.

Finska flottan ökades med 3 nya undervattensbåtar.

Enligt meddelande från Helsingfors sjösattes i Åbo tisdag 3 nya u-båtar. Till kaptener på dessa båtar utnämndes tre av finländska flottans mest framstående officerare.

Kina riktar ett ultimatum till Japan.

Tokio protesterar mot den antijapanska hetsen i Kina.

Regeringen har mottagit ett memorandum, utfärdat av Nankingregeringen, vari kräves att de japanska trupperna dragas tillbaka från järnvägszonen inom en vecka.

Japanska ministern i Kina har på söndagen i utrikesdepartementet överlämnat en japansk protestnot mot den antijapanska rörelsen i Kina.

På studieresa till Sverige.

(A. Vikström Vormsö.)

Estlands fiskeriförening hade hos Jordbruksministeriet anhållit om understöd för en studieresa till Sverige för att lära känna de vilkor under vilka ålfisken bedrivs i detta land.

Färden anträdde från Hapsal den 22 augusti innevarande år med undertecknads motorjakt „Therese“. Som intresserade medföljde fiskarna M. Schmuul, J. Hosmann Jordbruksministeriets fiskerikontrollör A. Krupp, fiskerikonsulenten A. Herm samt en lärare i fiskeriämnen J. Silberg. Som första hamn gällde Mönsterås. Förhindrade av motvind och stormar, ankommo vi till bestämmelseorten den 28 aug. Mönsterås ligger vid Kalmarsund och är ett viktigt fiskericentrum.

För det första önskade undertecknad komma i förbindelse med fiskaren herr, Rob. Andersson, som i god tro på kredit sânt ett parti fiskeredskap till ett värde av 4.000 kr. Jag ringde

till Vasmolössa samt fick ett samtal med hr. Andersson, varvid han inbjöd oss dit. Den 31 aug. anträdde färden i bil till Vasmolössa av ovannämnda herrar, en god vän till undertecknad, sjökapten Otto Last från Wollin samt undertecknad. Färden gick via Kalmar. Överallt såg det annorlunda ut än här i detta land. Alla hus och gårdar äro stilfullt ordnade, vackert målade och snygga, vare sig det är slott eller koja så råder ordning och hemtrevnad överallt.

I Vasmolössa gjordes halt. Hr. Anderssons sommarvilla låg invid stranden och vi emottogos av hushållerskan, som meddelade att hr. Andersson för tillfället är ute på sjön, men att han kommer tillbaka inom kort. Vi titta ut åt sjön och se att hr. Andersson styr sin motorbåt mot hemmet.

Herr Andersson bjöd oss in i sin magnifikt inredda villa och undfagnade oss på bästa sätt. Herr Andersson är en man av den goda svenska typen med en sund själ i en sund kropp. Sedan förfriskningar intagits, bar det ut till sjöss i hr. Anderssons motorbåt, varvid vi blevo i tillfälle att se hans fiskeredskap, som vi med stor nyfikenhet beundrade.

Sedan bar det åter i land, varefter vi igen bjödos på mat och dryck samt hr. Andersson förtäljde sin levnadshistoria, huru han som fattig pojke för 23 år sedan börjat bedriva fiske och nu var en förmögen man osv.

Nu bar det av till Kalmar, dit även hr. Andersson följde oss i sin präktiga bil. I Kalmar fanns mycket för oss att se. Först besökte vi Slottet, där porträtt av en mängd svenska stormän finnas, män som gjort det svenska namnet ärat och stort, Konungarna Gustav Vasa och Gustaf II Adolf m. fl. Sedan vi besett slottet med alla dess minnen, bjöd hr. Andersson oss på ett avskedskalas, varefter vi skildes och minnas med tacksamhet allt som vi upplevde i hr. Anderssons sällskap. Vi fortsatte vår färd till Mönsterås.

Nästa morgon den 1 september foro vi ut till Vollö, ett stort fiskeläge. Även här blevo vi väl emottagna och rikligen förplägade, med svenkt kaffe o. a. av familjen Thiman. Sedan visade fiskaren Augustson sina

redskap och berättade utförligt om fisket där. Allt vad vi på denna resa fingo lära och uppleva blir oss till ett minne för livet.

Angående svenska fiskeredskap och fiskarhem ber jag få återkomma nästa gång.

En påvlig rundskrivelse om nöden.

Påven, Pius XI har i en rundskrivelse, daterad den 2 oktober, vänt sig till ärkebiskopar och biskopar och fäster uppmärksamheten vid den allmänna ekonomiska världskrisen. Han uppmanar dem i kärlekens namn att organisera understöd i materiellt och andligt avseende, samt anmodar alla människor, som äro besjälade av kristlig ande, att bispringa de nödlidande, i synnerhet de tallösa barn, som ofrivilligt och oskyldigt måste lida, och alla arbetsvilliga arbetare, som i denna kristid ej finna arbetsmöjlighet oaktat sin goda vilja.

Ett korståg av kärlek och välvilja borde väckas för att göra slut på eländet, på hat och splittring, samt undanröja den stora förbittring mellan folken, som är orsak till stora utgifter för beväpning — vilka utgifter till stor del kunde sparas och användas till det allmänna bästa, förbereda sann frid till nytta för samhället och individen.

Påven känner sig djupt gripen och bedrövad vid tanken på den annalkande vintern, som förmodligen kommer att förvärra detta tillstånd. Därför behöves det stor offervilja, rikliga bidrag och gåvor; offerviljan skall hållas vaken genom bön, predikningar, press och andra tjänliga medel.

Finska staten får böta för lapparnas renar Enligt meddelande lär det ofta inträffa att de finska lapparnas renar överskrida gränsen till Norge, varvid norrmännen infånga dem och yrka på skadeståndersättning som beräknas till 10⁰/₁₀ av renarnas värde. De norska myndigheterna yrka på skadestånd, som belöper sig tid den icke obetydliga summan av 120.000 Fmk.

De finska lapparna klaga, att deras renar överskrida gränsen även till Sverige, att det svenska

gränsbevakningsmanskaper genom att hänga bjällror om halssarna på sina nästar och rida längs gränsen locka deras renar över och sedan fånga in dem, varvid manskapet uppstår en viss del av de infångade renarnas värde.

LENNA BRUKS AKTIEBOLAG
Länna station Tillverkar och försäljer:
Byggnadssnickeri Hyvlade och ohyvlade
Trävaror Träkol, Ved av alla slag
Begär offert

Vildskinn Räv, Utter, Mård, Hermelin.
Ekorre, Hare och Kanin upp-
köpas till allra högsta pris-
Vi betala högsta priser, då skinnen huvudsaks-
ligen äro för egen fabrikation. Prislista sändes-
mot porto.
OUGSTEDTS PÄLSVARUFABRIK Malmö 4

Finbrukens Breupapper

utan jämförelse bäst och billigast
Klippan Lessebo Grycksbo

Betalad annonsplats

Aktiebolaget J. E. Arndt
Hudiksvall Ångbåtsexpedition, Befraktnings-
Skeppsmäklari och Speditionsaffär. Lager av
kol och Byggnadsmaterialer. Rikstelefon: 245, 287
325. Telegrafadr.: Arndtbolaget.

Reserverad annonsplats

Året Runt bra mat
System bolagets Restaurang på
LAXEN, HALMSDAT

Norrköpings Kemiska Undersökningsanstalt,
Norrköping. Tel. 1249.
Utför kemiska analyser och provtagning gar.
Inneh.: Civiling. John Wansehn. stadskem ist.

Restaurant Runan

Sundsvalls popu-
läreste restaurant.
HENTREVLIGFESTVÄNING
Förträfflig mat. Billigaste priser

Svenska Bomullsflaggor
Hängmattor av Bomullstyg
Gefte Manufaktur Aktiebolag
Strömsbro
Telefoner: Gävle 88, 2288 och 1689.

BIERSTUGAN I

Spångabacken, Norrköping.
Rekommendera sina väl tempererade malt-
drycker.

SVEDALA

Tegelmaskiner, Grävmaskiner, Stenkros-
sar, Vägbyggnadsmaskiner, Betong-
blandare, Torvmaskiner, Bränslekros-
sar för Torv, Koks och Kol, Pulverise-
ringsmaskiner, Vindsiktat, Transportap-
parater, Lastningselevatörer, Rullager,
Rallvagnshjul, Kokillgodis, rekommende-
ras.

AKTIEBOLAGET
ÅBJÖRN ANDERSON

Post- och Tel.-adr.: Svedala, Gjöteriet.
Tel.: Namnanrop: Gjöteriet

RESTAURANT DAMBERG

Matsalen i tr. Stockholm rekommenderas
Beställningar av bord N. 129 11. N. 62 85.

SVEABLANDNING

Rostkaffet i blågula påsarna
tillfredsställer alla i parti från
ENGWALL HELLBERG A.-B., GÄVLE

VID BESÖK I VÄXJÖ REKOMMENDERAR
Järnvägsrestauranten

VÄXJÖ sitt erkänt goda kök. Fullständig
spritservering. Förstklassig musik. På som-
maren enda platsen i staden för härlig
parkservering. God plats för bilar.

„Besök Karlstad“

ORSA KÄTTINGFABRIK
ORSA

(Innehavare: Järnhandl. Birger Olsson)

Tillverkar
Kätting och Flottningssmidan
ävensom *Specialkätting* för olika ändamål
EXCENTERKOPPLET
All kätting provas och utföres av prima
svenskt specialjárn. Infordra offer. Telefo-
ner 9 och 194.

EVANGELISKA FOSTERLANDSSTIFTELSENS

BOKFÖRLAG

Stockholm 3. Tel. Norr 327 65 (växel) BOK- och PAPPERSHANDEL

Biblar — Psalmböcker —
Religiös litteratur

Välsorterad

BOK- och PAPPERSHANDEL

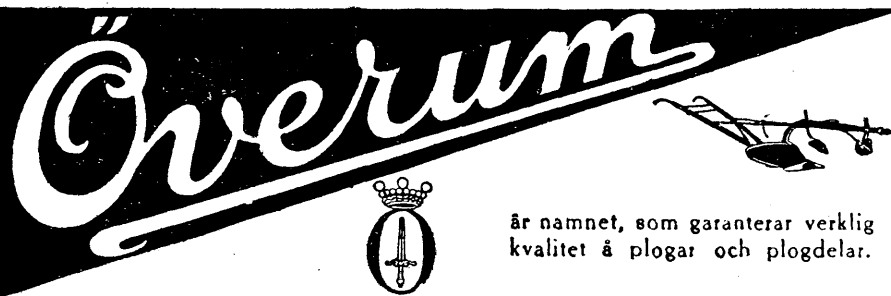
Bästa drivkraft för fartyg av alla slag är

MARIN- J. M. JUNE-
MOTORN MUNKTELL

A.-B. Jönköpings Motorfabrik, Jönköping. Telegr.: MOTOR
Telefon 197, 897

MILITÄR EKIPERINGS A.-B. (MEA)

Hamntagan 3A **STOCKHOLM** Normalmstorg
Rekommenderar sina förstklassiga färdiga HERRKLÄDER, HERR- & DAMSKRÄDDERI.
Uniforms- och Sportartiklar för segling, ritt, automobilsport etc. etc.

är namnet, som garanterar verklig
kvalitet å plogar och plogdelar.

CARL FREDRIKS BIERSTUGA

Hantverkargatan 17.

NORRKÖPING

REKOMMENDERAS

Giv barnen **SVEA**
CHOKOLAD och **CACAO**
Närande. Välsmakande.
A.-B. Svea Choklad-Norrköping

A.-B. Lidköpings Vikingsågar
LIDKÖPING

VIKING

Representant för Estland
Johan Grönsjö, Vana Viru 9. Reval.

Aktiebolaget

Nya Spis- & Knäckebrödsfabriken
OSKARSHAMN Välkända brödsorter rekommende-
reras. Köp det! Ät det!

EGONLINEN uppehåller regelbunden trafik
Göteborg med alla mellanliggande svenska
hamnar till **KARLSKRONA—DÄNZIG—LIBAU**
—RIGA—REVAL—HÄLSINGFORS.

„Besök Borås“

Reserverad annonsplats

TVÅ

Kvalitetsmärken

Gammal

Norrlands Akvavit

och

Renat Bordsbrännvin

46%

Begär alltid dessa
brännvinsorter på
restauranter och sys-
tembolag